

desættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1.

Ved den seneste lovændring blev færdselslovens § 119 a, stk. 1 og 3 ændret således, at der udover muligheden for at vedtage frakendelse af førerretten blev indført mulighed for tillige at vedtage et kørselsforbud.

5.4.2 Procesmåden

I henhold til § 29, nr. 4, i lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafpen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.), har færdselslovens § 119, stk. 1, med virkning fra den 1. juli 2001 følgende ordlyd:

”§ 119. Sager om overtrædelse af denne lov behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 79-81, medmindre sagen kan afgøres med vedtagelse efter § 119 a. Retsplejelovens § 934, stk. 1, finder ikke anvendelse i sager om betinget frakendelse af førerretten.”

I forhold til den hidtil gældende retstilstand indebærer lovændringen imidlertid ingen materielle ændringer af procesmåden i de omhandlede færdselssager.

Afgørende for, hvorvidt der skal medvirke domsmænd, er således også efter den 1. juli 2001, hvorvidt der nedlægges påstand om frihedsstraf henholdsvis om ubetinget frakendelse af førerretten, samt i ankesager såfremt tiltalte nægter sig skyldig.

Domsmænd medvirker således ikke i sager om betinget frakendelse af førerretten, der strafmæssigt befinder sig i bødeområdet, jf. § 119, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 3, nr. 3. Endvidere fører reglen i § 119, stk. 4, til, at forsvarerbeskikkelse ikke er obligatorisk, men hvis tiltalte selv ønsker det, skal der i byretten beskikkes en forsvarer for vedkommende, jf. § 119, stk. 4, nr. 1. Der kan i øvrigt altid ske forsvarerbeskikkelse efter den almindelige regel i retsplejelovens § 732. Tiltalte skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.

Uanset at en sag behandles efter retsplejelovens kapitel 81, finder retsplejelovens § 934, stk. 1, om tiltaltes udeblivelse fra en domsforhandling uden at have oplyst lovligt forfald ikke anvendelse. Førerretten kan derfor ikke frakendes ved udeblivelsesdom. I udeblivestilfælde kan en sag kun fremmes, hvis tiltalte har meddelt

samtykke hertil, eller hvis der i den tiltaltes sted møder en behørigt befuldmægtiget person. I øvrigt kan sagen kun fremmes, når tiltalte møder eller fremstilles i henhold til anholdelsesbeslutning efter retsplejelovens § 757.

Fra hovedreglen om, at sager om betinget frakendelse af førerretten behandles efter retsplejelovens kapitel 81, gælder nogle få undtagelser. Dette er som nævnt ovenfor blandt andet tilfældet, hvis der nedlægges påstand om frihedsstraf.

Endelig gælder, at sager om betinget frakendelse af førerretten ikke behandles efter retsplejelovens kapitel 81, hvis de afgøres udenretligt eller indenretligt efter § 119 a, jf. herved færdselslovens § 119, stk. 1, 1. pkt. Sager, hvor der alene er påstand om betinget frakendelse af førerretten, vil almindeligvis strafmæssigt befinde sig i bødeområdet. I disse tilfælde behøver den indenretlige behandling ikke at føre til en dom, men kan i stedet efter § 119 a, stk. 3, føre til en indenretlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse eller kørselsforbud, hvis retten ikke finder grund til at betvivle den tiltaltes skyld.

5.4.3 Vedtagelsens omfang

I sager, der behandles efter § 119 a, stk. 1 eller 3, kan den tiltalte vedtage bøde, men aldrig frihedsstraf. Endvidere kan den tiltalte vedtage betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten samt kørselsforbud. Endelig kan vedtagelsen efter retsplejelovens § 1012, stk. 4, omfatte sagsomkostninger, eksempelvis i forbindelse med udtagelse af blodprøve i spiritus- og promillesager og salær i forbindelse med eventuel forsvarerbeskikkelse.

Hvis en sag efter det standardiserede sanktionsmønster befinder sig i bødeområdet, kan den afgøres ved udenretlig eller indenretlig vedtagelse, uanset om der bliver tale om betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten eller kørselsforbud.

5.4.4 Vedtagelsens retsvirkninger

Efter § 119 a, stk. 4, er retsvirkningen af en vedtagelse efter § 119 a af bøde, frakendelse af førerretten/kørselsforbud og omkostninger, at den pågældende bliver forpligtet på samme måde, som hvis afgørelsen var truffet ved dom. Vedtagelsen har endvidere samme retsvirkning som en dom med hensyn til fuldbyrdelse og gentagelsesvirkning.